

DIAGNÒSTIC: SUMA O RESTA

Diagnòstic: “Qualificació que dóna el metge a la malaltia pels signes que mostra”.

Diccionari de la Real acadèmia de la llengua espanyola 22^aed.

Aquesta és la definició que podem trobar de diagnòstic al diccionari.

El diagnòstic fa referència tant a les malalties físiques com psíquiques.

L'objectiu de diagnosticar és classificar els símptomes en trastorns, i aquests agrupar-los en famílies, per tal de facilitar el seu estudi i aconseguir el tractament més adequat.

És una eina imprescindible per a la comunicació entre professionals, i per a la societat en general.

Amb una sola paraula podem entendre moltes vegades l'origen, el desenvolupament, la simptomatologia actual i l'evolució aproximada.

Podem dir que és “fàcil” i ens facilita.

La incertesa, l'ambigüitat, són de les fonts d'estrès més elevades que podem patir. Un exemple on es posa de manifest són els testimonis de pares amb fills desapareguts que al cap de quatre anys “només volen saber, el que sigui, però saber”.

Per això, quan no sabem què ens passa ens angoixem, i encara empitjora més la simptomatologia.

El fet de tenir un “nom” ens permet poder anticipar mínimament, sabem amb què ens enfrontem.

Però tot això portat a un extrem arriba a ser perjudicial. Les classificacions en general ens donen tranquil·litat, creiem saber el què és i el que no és. D'aquesta forma alimentem la nostra fantasia de “control”.

Quanta més sensació de control tenim, menys por sentim, i més augmenten els diferents sistemes de classificació. Podríem dir que el grau de por d'una societat és pot mesurar pel seu nombre de sistemes de classificació.

Però els sistemes fallen, els diagnòstics poden fallar. L'error fonamental consisteix en creure que un diagnòstic et diu el què és i el que no podrà arribar a ser. Això provoca que les nostres expectatives sobre aquella persona quedin limitades al seu diagnòstic, sense estimular i explotar les seves possibilitats reals.

Un esquizofrènic, és una persona amb esquizofrènia.

Un discapacitat, és una persona discapacitada.

Podríem dir que és un simple qüestió lèxica, però no es queda només aquí, sinó que també quan ens relacionem amb ell ho fem amb “l’esquizofrènic o el discapacitat”; ignorant tota la resta de la seva persona.

En els casos de patologia dual aquest problema es complica una mica més.

Una persona diagnosticada amb discapacitat i un trastorn de personalitat, en alguns casos serà tractada com a discapacitada (p.ex quan és incapacitada judicialment), d’altres com a trastorn de personalitat (p.ex quan accedeix a un centre de dia psiquiàtric), però difícilment serà tractada la seva persona de forma íntegra.

Quan tractem amb ella l’intentem explicar les coses de forma simple, lenta, fent-li entendre les conseqüències dels seus actes. I ens sorprenem quan de cop un dia, res del que hem fet fins ara funciona.

Sense adonar-nos hem anat creant l’expectativa d’un aprenentatge lent, però lineal, progressiu, que seria propi d’un discapacitat. Però en canvi no seria propi d’un trastorn de personalitat, on aquest fa una interferència en tots els aspectes de la seva vida, i l’aprenentatge no és lineal.

Per tal d’atendre les necessitats de la millor manera possible, la informació és fonamental. Quanta més en tinguem, més ajustada serà la nostra atenció.

Quan estem davant d’una persona és important veure-la en la seva totalitat, i el diagnòstic és una eina més que ens facilitarà aquesta tasca.

Si entenem el diagnòstic com una font més d’informació, entre d’altres, aconseguirem que sigui una eina que sumi i no que resti.

Maria Núñez Marqueta

Psicòloga de la UAP